

3324 hoz
2 m
Cham Viki
1968. 08. 15.
Op.

Melléklet a 66381/1968. számú
rendeletkezéshez.

I.

A 609/1966./T.8./ÁFTH számú "Utasítás a negyedrendű vízszintes alappontok létesítésére" című utasítás módosítása:

1. A 2.§./10/ bekezdés helyébe a következő szöveg kerül:
A negyedrendű főpontok hálózatát az alábbi esetekben módosítani kell, illetve ki kell egészíteni:

- a/ Ha a gyengén meghatározott negyedrendű főpont meghatározásának ki-
egészítése - terepakadályok vagy egyéb ok miatt - nem végezhető
el, vagy a pont a környezetében létesítendő negyedrendű alapon-
tok meghatározása szempontjából nincs megfelelő helyen, akkor új
negyedrendű főpontot kell meghatározni a megfelelő helyen irány-
pontok létesítése nélkül; a régi negyedrendű főpontot pedig a to-
vábbiakban negyedrendű pontként kell kezelni és újból meg kell
határozni. A pontot az alaphálózati pontok katalógusából törölni
és a pont eredeti számozását megváltoztatni nem szabad.
- b/ Ha a negyedrendű háromszögelés munkaterületének egyes részein az
alaphálózati pontok helyi sűrűsége a 16 km²/pont sűrűséget nem éri
el, akkor az alaphálózati pontok egyenletes eloszlásának és a to-
vábbi IV. rendű pontsűrítés igényeinek figyelembevételével új ne-
gyedrendű főpontot vagy főpontokat kell meghatározni. Ezekhez
iránypontokat is kell létesíteni az érvényben lévő utasítás elő-
írásai szerint. A IV. rendű főpontok és az iránypontok létesíté-
sével kapcsolatos munkarészeket külön kell kezelni és a FÖMI Adat-
és Térképtári Osztályának kell átadni, a negyedrendű háromszögelé-
si munka átadásával egyidejűleg.

Az új negyedrendű főpontok számozására a 212/1962./T.10./ÁFTH
számú utasítás 4. §. d/pontja rendelkezik. A korábbi negyedrendű há-
romszögelési munkák során létesített, és a fenti utasítással ellen-
tétes számú negyedrendű főpontokat az összes kapcsolatos munkarésze-
ken és pontleírásokon is át kell számozni. Az átszámozást az állami-
lag már átvett munkáknál a FÖMI Adat- és Térképtári osztálya, az át-
vétel előtt álló munkáknál pedig a munkafeladatot végrehajtó válla-
latnak kell végeznie.

2. A 12.§./9/ bekezdése helyébe a következő szöveg kerül:

A régi és az új hálózat kellő kapcsolatának megteremtése érdekében
a szemléltetés során fel kell keresni a negyedrendű háromszögelési mun-
kánál felhasznált valamennyi adott pont /felsőrendű háromszögelési
pont, negyedrendű főpont, korábban létesített új negyedrendű három-
szögelési pont/ 50 m sugarú környezetében lévő régi felsőrendű és

Cham Viki
1974. 03. 01
m

negyedrendű pontot, és ezeket bekapcsolásra elő kell írni. Ha a régi felsőrendű vagy negyedrendű pont földfeletti jelölése elpusztult, és a földalatti jel a pontleírás bemérési adatai alapján sem található meg, akkor műszeres pontfelkereséssel fel kell tárni a földalatti jelet

- régi felsőrendű háromszögelési pontnál minden esetben;
- régi negyedrendű háromszögelési pontnál csak akkor, ha egyébként a pontot tartalmazó 1:10 000 m. térképszelvényen nincs másik - az új hálózatba bekapcsolható - régi felsőrendű vagy negyedrendű pont.

3. A 14. §./16/ bekezdése helyébe a következő szöveg kerül:

A megtervezett és háromszögelési pont létesítésére alkalmas ponthely 50 m sugarú környezetében lévő régi felsőrendű és negyedrendű háromszögelési pontot fel kell keresni. Ha a régi pont földfeletti jelölése elpusztult és a pontleírás bemérési adatai alapján a földalatti pontjelölés nem található meg, akkor a 12. §./9/ bekezdésben foglaltak szerint műszeres pontfelkeresést kell végezni. Ha a megtalált régi pont helye új háromszögelési pont létesítésére alkalmas, akkor a régi pontot új pontként újra kell állandósítani és az ideiglenes pontjel helyét ki kell tűzni. Az ideiglenes pontjel lehetőleg központos legyen, de ha szükséges - a pont jobb meghatározása érdekében - a 14. §./13/ bekezdésben foglaltaknak megfelelően külpontosan is kitűzhető.

4. A 14. §. /17/ bekezdés második sorában a "100 m sugarú körön belül" szöveg helyett "50 m sugarú körön belül" szöveget kell írni.

II.

A 478/1967. ÁFTH számon a geodiméterrel végzett IV. rendű alappontsűrítésre kiadott szempontokat 16. pontként az alábbiakkal bővíttem ki:

16. Község- vagy város belterületén végzett geodiméteres negyedrendű pontsűrítésnél előfordulhat, hogy a belterületen vezetett sokszögvonallal meghatározásra kijelölt magaspont /pl.: templontorony/ mellett halad el. Ebben az esetben az alábbiak szerint kell eljárni:

A magaspontot megfelelő ellenőrzéssel a közelében haladó sokszögvonallal kell meghatározni. A sokszögvonallal magasponthoz legközelebbi pontjának helyét úgy kell kiválasztani, hogy a magasponttól 100 m-nél távolabb ne legyen és a magaspont körül 3 pontból, két alapvonalból, két közös oldalú háromszögből álló őrpont-hálózat legyen kitűzhető és a sokszögpont a két alapvonal közös végpontja legyen. Az őrpont-hálózat kitűzését és az őrpontok állandósítását a 609/1966./T.8./ ÁFTH számú utasítás /a továbbiakban: Utasítás/ 25. §-ának /18/-/24/

bekezdéseiben, illetve a 19. §-ban foglaltak szerint kell végezni. A belterületen lévő negyedrendű pontok állandósítását az Utasítás 18. §-ában, illetve kivételesen a 19. §-ban foglaltak szerint kell végezni, azzal, hogy kerülni kell a 19. §. /4/ bekezdése szerinti állandósítást.

Az őrpont-hálózat ebben az esetben elsősorban a magaspont koordinátájának meghatározására, a későbbiekben a magaspont mozdulatlanságának ellenőrzésére, esetleg a magasponton létesített műszerállás külpontossági elemeinek a meghatározására is szolgál.

A két alapvonal hosszát - az őrpont-hálózat elsőrendű feladatának megfelelően - az Utasítás 24. §. /5/-/11/ bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével szabatosan kell mérni. A hibahatár túllépése esetében az oda-visszámérést meg kell ismételni. A mért hosszakat komparálási javítással kell ellátni és redukálni kell az alapfelületre.

A szögmérést a következők szerint kell végezni: A sokszögponton a sokszögvonallal szögmérésén kívül külön sorozatban, két fordulóban kell mérni a szomszédos sokszögpontokra, a két őrpontra és a magaspontra menő irányokat; az őrpontokon pedig ugyancsak két fordulóban a magaspontra és a sokszögpontra menő irányt. Az egyes fordulókban nyert irányérték között a szélső eltérés 16" -nél nagyobb nem lehet.

A hossz- és szögmérések végrehajtása után helyszíni irodai munkában ki kell számítani az őrponthálózat közös oldalának hosszát. A két háromszögből számított hossz-eltérése nem lehet nagyobb 3 cm-nél. A hibahatár túllépése esetében meg kell keresni a hiba okát, ha számítási hiba nincs, a méréseket meg kell ismételni.

A sokszögvonallal koordináta-számításának megtörténte után a sokszögponton végzett mérést tájékozni kell a szomszédos sokszögpontokra, majd poláris pontként ki kell számítani a két őrpont koordinátáját. Ezután az őrpont-hálózat két háromszögből előmetszéssel és a sokszögpontból a közös oldal már kiszámított középértékével poláris pontként ki kell számítani a magaspont koordinátáját. Ellenőrzés az, hogy az előmetszésből számított koordináták középértékének meg kell egyeznie a sokszögpontból polárisként számított koordinátával.

Annak ellenőrzéséül, hogy a magaspont a szomszédos pontokkal összhangban van-e, iránymérést kell végezni a magaspontra mindazokról a szomszédos geodiméteres méréssel meghatározott sokszögpontokról, esetleg irányméréssel meghatározott pontokról, amelyekről a magaspont látható és mérhető. A magaspontra menő irányt a pontról mérendő irányok sorozatába kell befoglalni. A koordinátaszámítás befejezése után a magaspontra menő irányt tájékozni kell és ki kell mutatni a tájékozott irányérték és a koordinátákból számított irány-szög eltérését. Ezek az eltérések a magaspontot közrefogó és pár'u-

zamosan futó sokszögvonalak egymáshoz való állására nézve is felvilágosítást adhatna, pl.: úgy, ha a szögeltérések alapján megrajzoljuk a magaspont hibaábráját.

A magaspont meghatározására szolgáló sokszögpont a továbbiakban, mint a magaspont levezetett pontja szerepel, ezért számát is ennek megfelelően kapja.

A magaspont törzslapjait az Utasítás 16. §. /5/ bekezdésében foglaltak szerint kell készíteni, és abba be kell jegyezni a levezetett pont és a két őrpont koordinátáját.